BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

România: Evoluții Macroeconomice și Bancare Recente

Cristian Popa, CFA. Martie 2023

Evoluții macroeconomice recente

❑ Inflația IPC

- ✓ Rata anuală:
  - +8,19% (dec. 2021/dec. 2020)
  - +16,37% (dec. 2022/dec. 2021)
  - +15,52% (feb. 2023/feb. 2022)
- ✓ Rata medie anuală:
  - +5,1% în 2021
  - +13,8% în 2022
  - +14,9% în (martie 2022 – februarie 2023)/(martie 2021 – februarie 2022)

❑ Dinamica PIB:

2020: -3,7%
2021: +5,8%
2022: +4,8% (date provizorii)

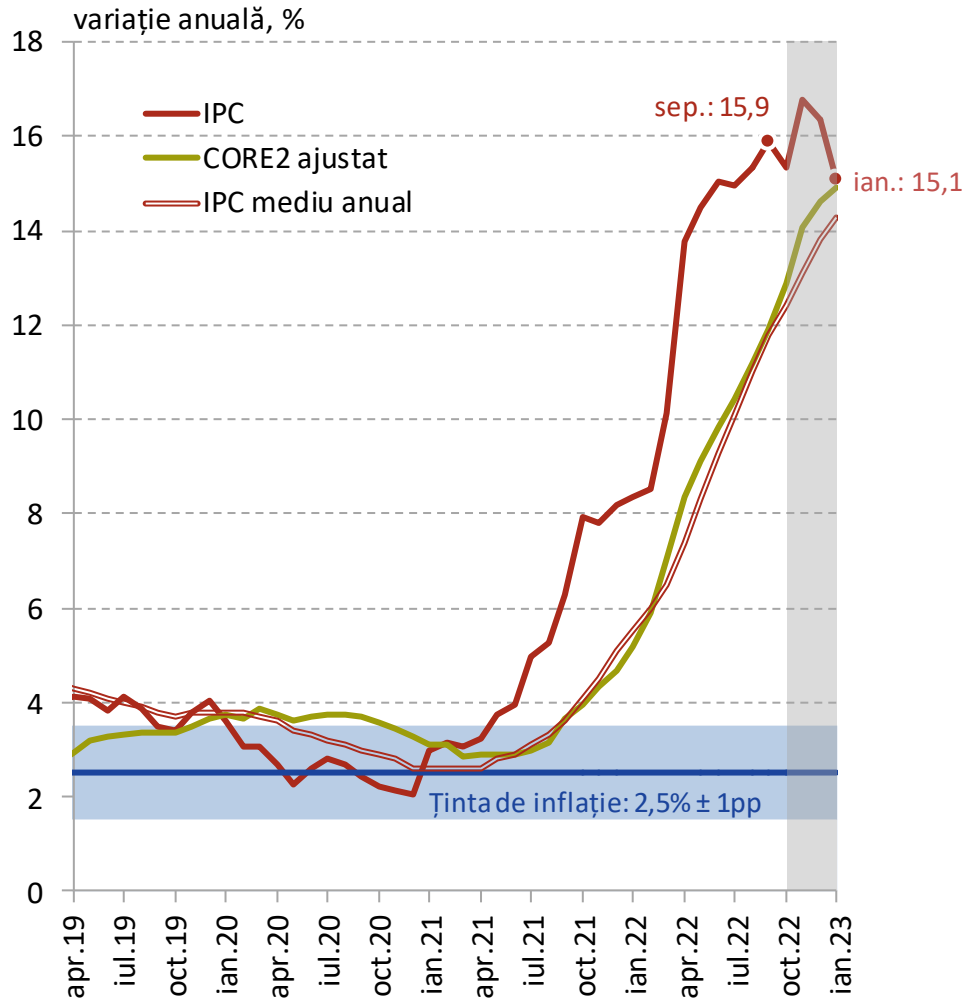
❑ Deficitul contului curent:

2020: 10 902 mil. EUR, în scădere cu 0,03% yoy; 5% din PIB; 65,5% acoperit prin ISD și cont de capital
2021: 17 473 mil. EUR, în creștere cu 60,3% yoy; 7,3% din PIB; 80,5% acoperit prin ISD și cont de capital
2022: 26 571 mil. EUR, în creștere cu 52,1% yoy; 9,3% din PIB; 62,5% acoperit prin ISD și cont de capital

Evoluții macroeconomice recente (2)

- **Investiții străine directe:**
  - **2020:** 2 958,3 mil. EUR, în scădere cu 39% yoy
  - **2021:** 8 820,9 mil. EUR, în creștere cu 198,2% yoy
  - **2022:** 9 618,9 mil. EUR, în creștere cu 9% yoy
- **Sold bugetar (metodologie SEC 2010):**
  - **2020:** -9,2% din PIB
  - **2021:** -7,1% din PIB
  - **2022e:** -6,0% din PIB (estimare; notificare EDP, octombrie 2022)
- **Rezervele internaționale (inclusiv aur):**
  - **2021:** 45,8 mld. EUR; rezervă valutară 40,5 mld. EUR
  - **2022:** 52,3 mld. EUR; rezervă valutară 46,6 mld. EUR
  - **feb. 2023:** 57,7 mld. EUR; rezervă valutară 52 mld. EUR (acoperind 4,3 luni de importuri prospective de bunuri și servicii)
- **Intermedierea financiară:**
  - **2020:** 26,5% din PIB
  - **2021:** 27,3% din PIB
  - **2022:** 25,7% din PIB
- **Creștere reală a creditului acordat sectorului privat:**
  - **2021/2020:** 6,1% (RON: 10,6%; valută: -4,0%)
  - **2022/2021:** -3,6% (RON: -8,4%; valută: 8,9%)
  - **ian.2023/ian.2022:** -3,1% (RON: -7,5%; valută: 8,5%)

Rata anuală a inflației IPC a ajuns pe un platou în T4 2022, coborând la 15,5 la sută în februarie 2023

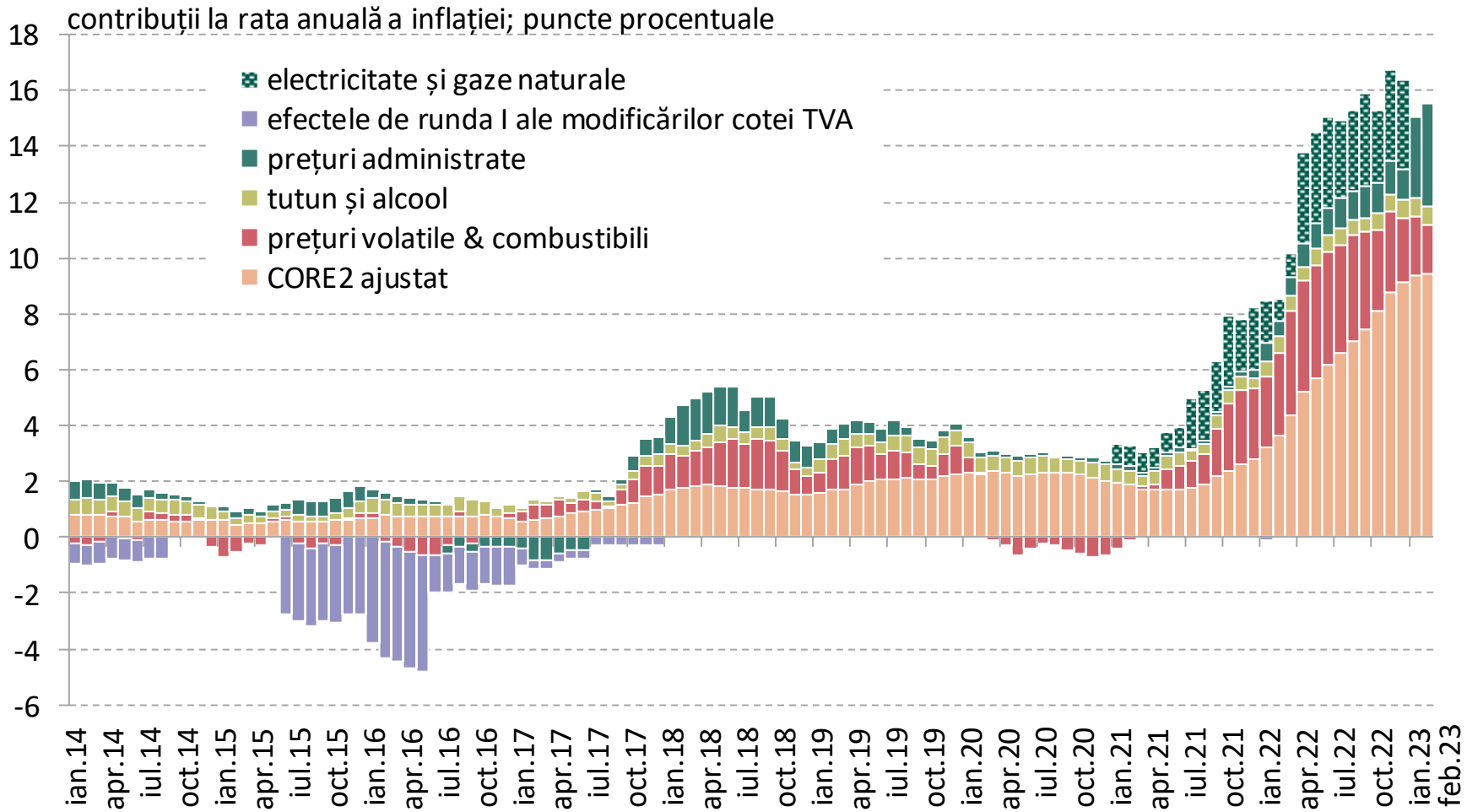

Sursa: INS, BNR

Determinanții inflației în oct. 2022 – feb. 2023

- ↑ Presiunile acumulate la nivelul costurilor de producție (materii prime și materiale, utilități, transport, forță de muncă)
- ↑ Condiții încă favorabile de cerere
- ↓ Detensionarea piețelor internaționale de energie
- ↓ Măsurile administrative de protejare a consumatorilor:
  - schema de plafonare pentru plata facturilor la energie electrică și gaze naturale
  - compensarea cu 50 de bani a prețului litrului de carburant
  - plafonarea prețului pentru lemnele de foc
- ↓ Temperarea așteptărilor inflaționiste ale operatorilor economici
- ↓ Manifestarea unor efecte de bază favorabile

Contribuții la rata anuală a inflației

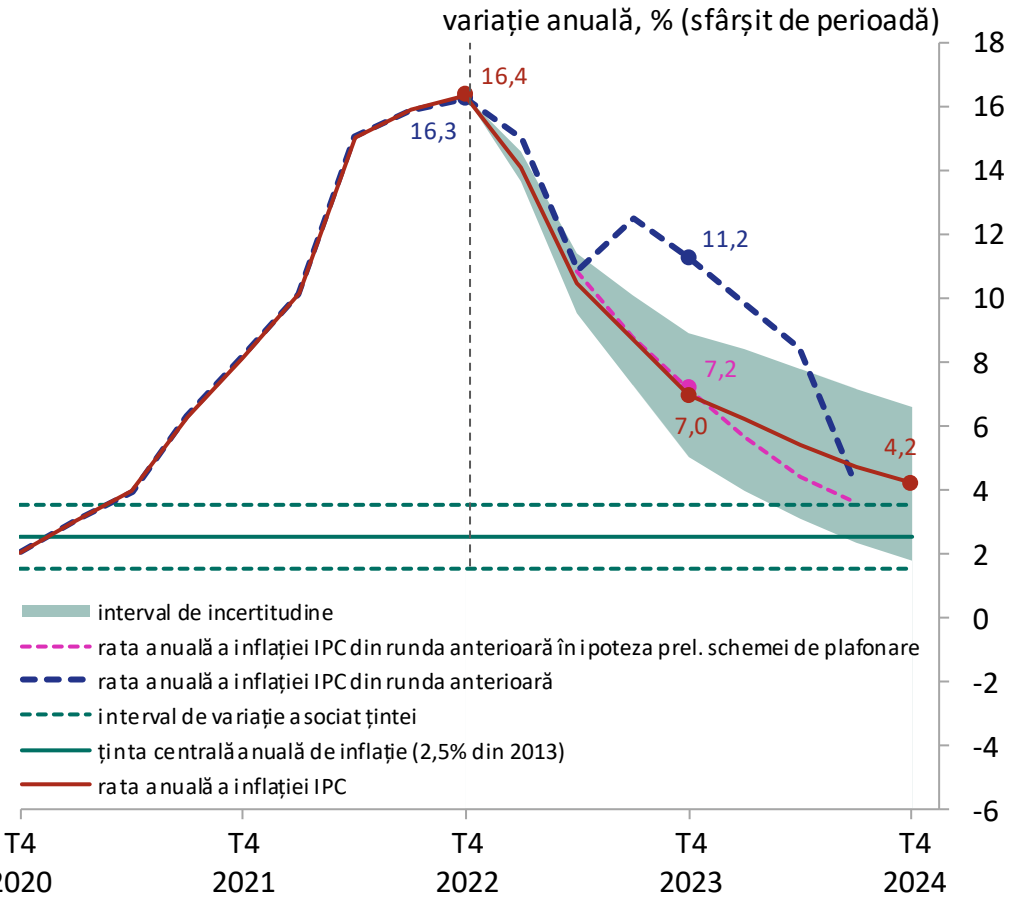
Notă: Pentru perioada 2021-2022 prețurile gazelor naturale și ale energie electrice nu au fost administrate.

Sursa: Institutul Național de Statistică, calcule Banca Națională a României

Rata anuală prognozată a inflației IPC: semnificativ revizuită descendent până în T3 2024 (august), ca urmare a includerii în analiză a parametrilor noii scheme de plafonare a prețurilor la energie electrică și gaze naturale

- **Rata anuală a inflației IPC este proiectată pe o traiectorie continuu descendentă**, menținându-se însă la valori superioare intervalului țintei centrale

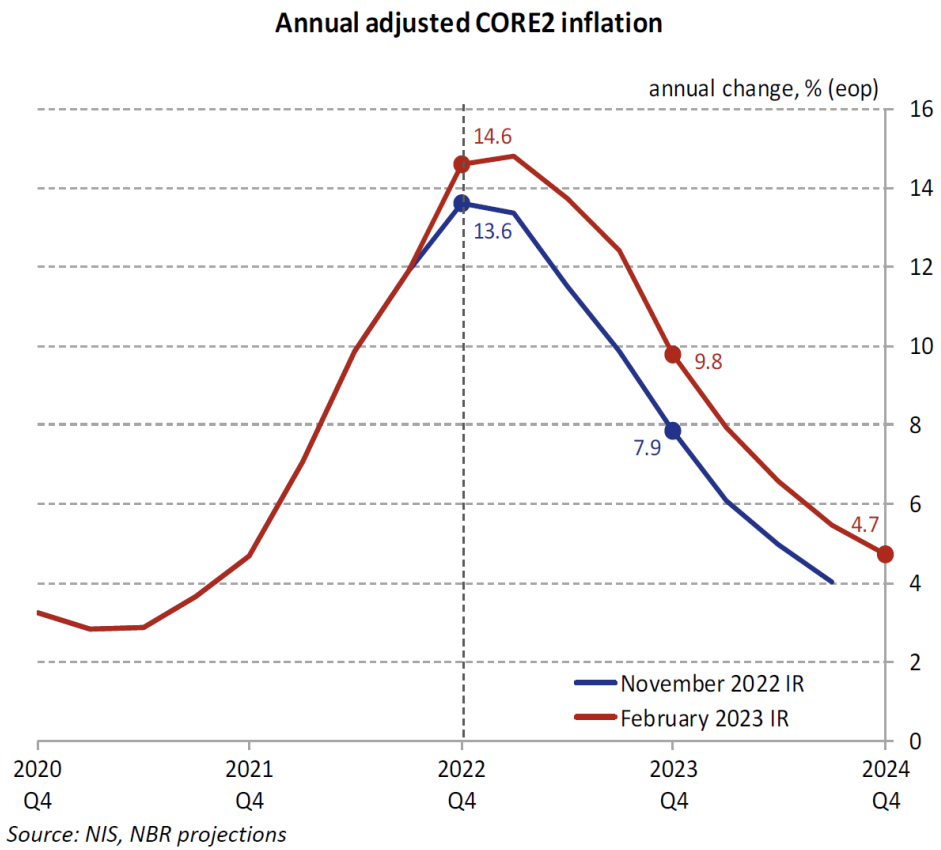
- Pentru anul curent, noua proiecție a inflației IPC este similară traiectoriei alternative (pe baza noii scheme de plafonare) prezentate la Conferința de presă din luna noiembrie 2022

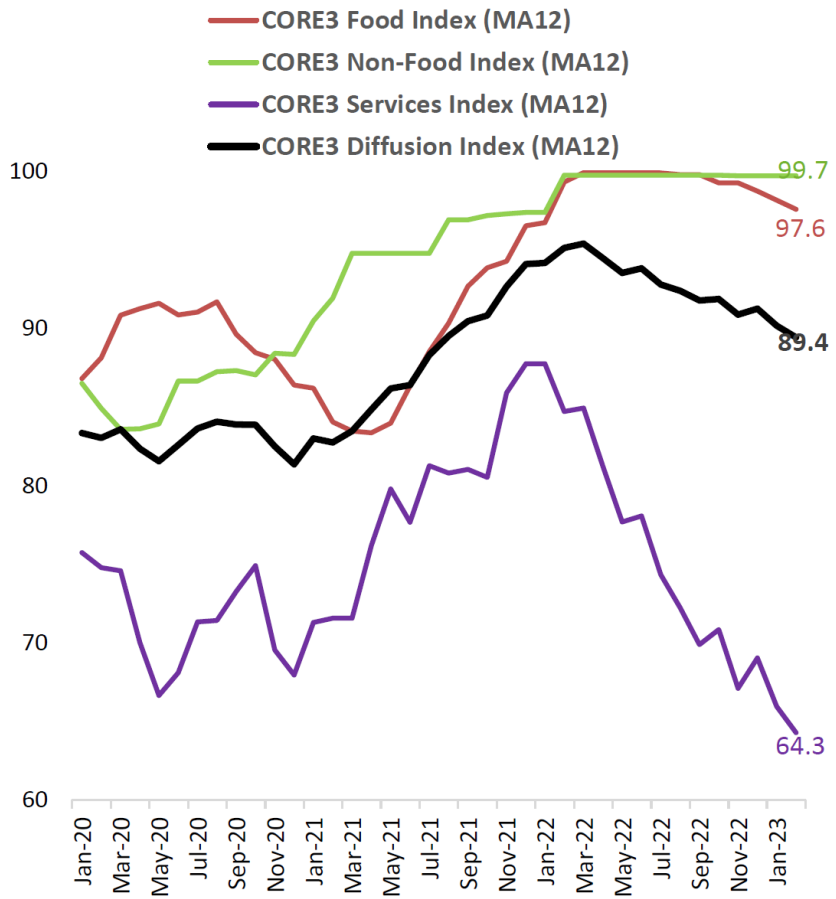
Notă: Intervalul de incertitudine este calculat pe baza erorilor de prognoză ale ratei anuale a inflației IPC din proiecțiile BNR din perioada 2005-2022.

Sursa: INS, calcule și proiecții BNR

Traiectoria inflatiei de baza este insa marcata de presiuni mai puternice anticipate in ceea ce priveste costurile de productie

Source: NIS, NBR projections

Sursa: INS, calcule și proiecții BNR

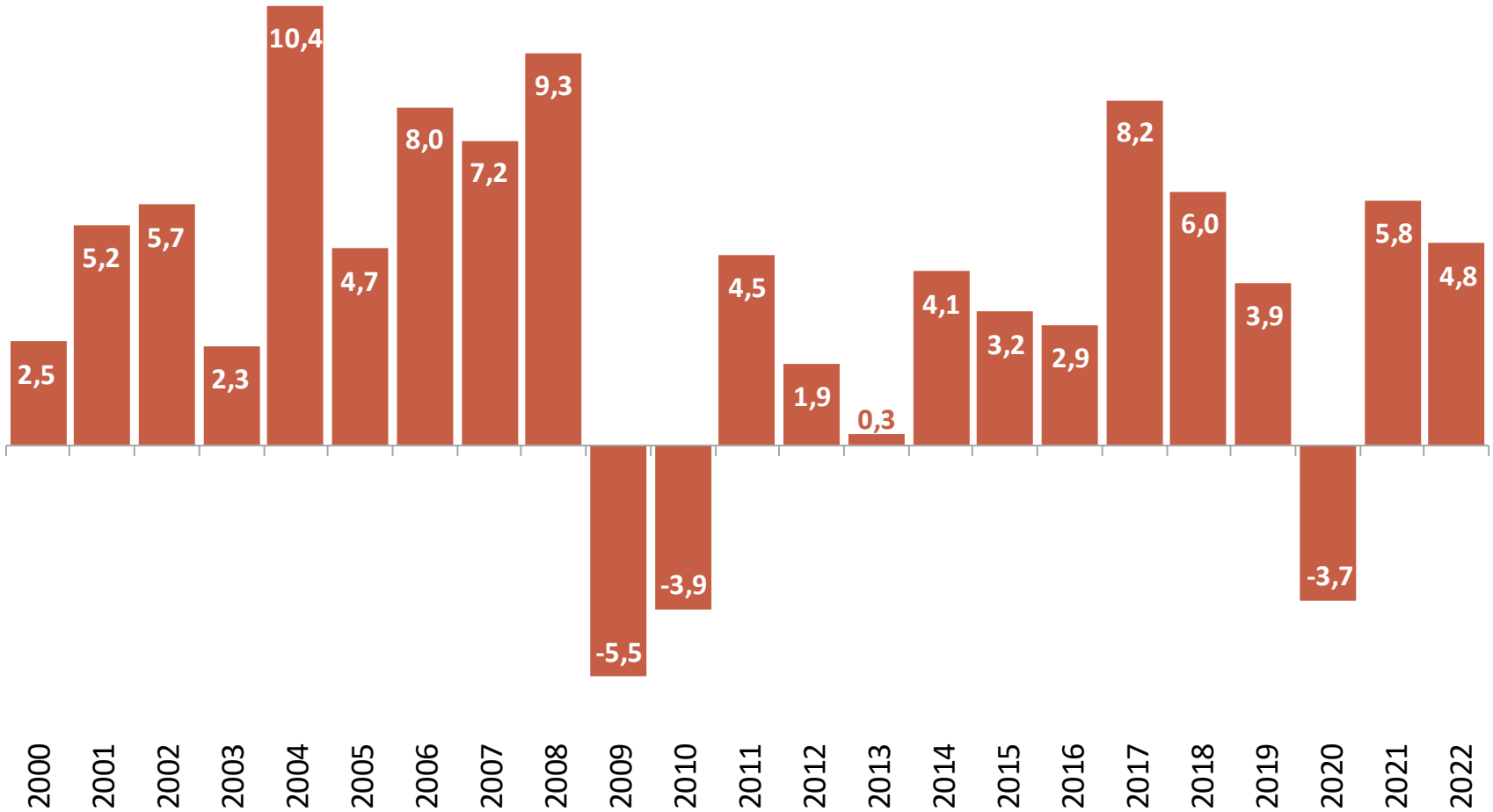
Hotărârile Consiliului de administrație al BNR*

- Menținerea ratei dobânzii de politică monetară la nivelul de 7,00 la sută pe an
- Menținerea ratei dobânzii pentru facilitatea de creditare (*Lombard*) la 8,00 la sută pe an și a ratei dobânzii la facilitatea de depozit la 6,00 la sută pe an
- Menținerea nivelurilor actuale ale ratelor rezervelor minime obligatorii pentru pasivele în lei și în valută ale instituțiilor de credit

*) ședința din 9 februarie 2023

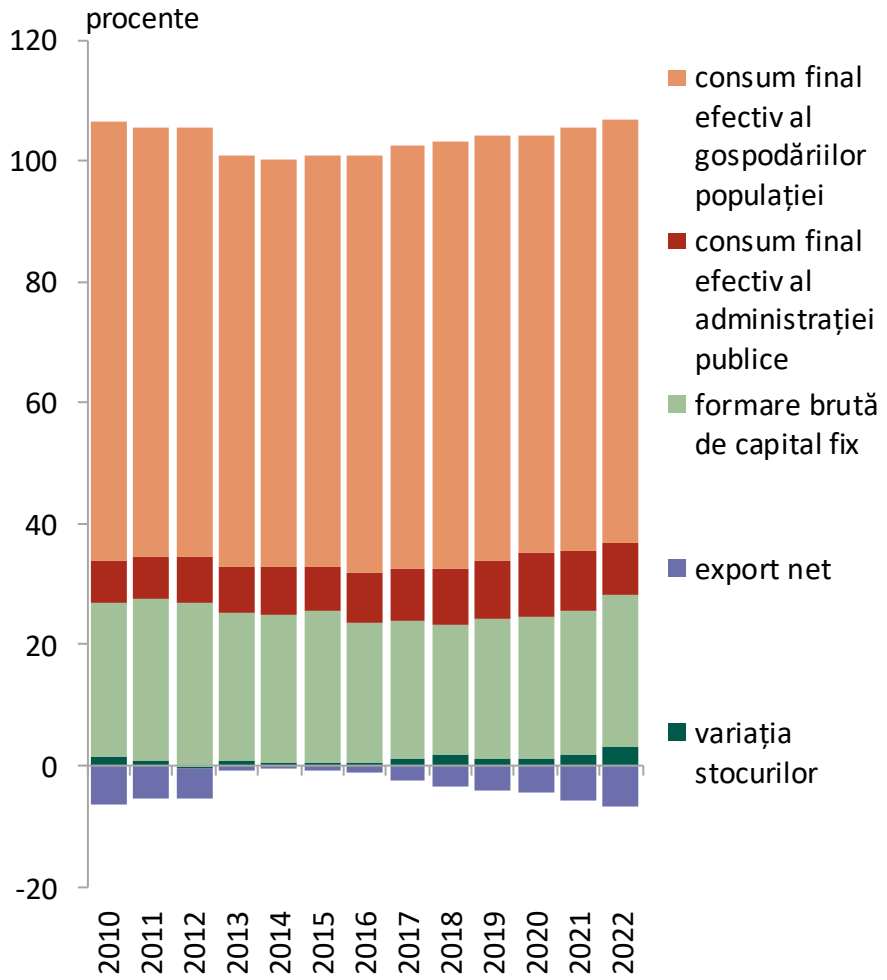
PIB real

variație procentuală anuală; date brute

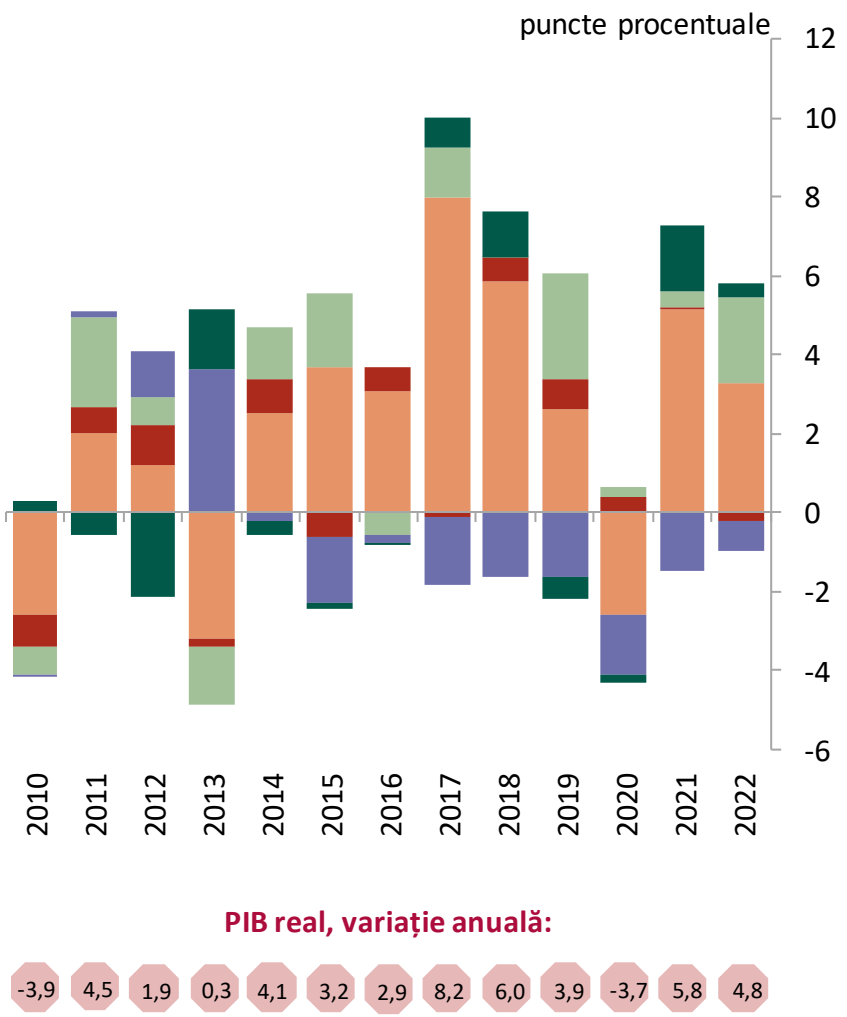

Sursa: Institutul Național de Statistică

Structura PIB pe elemente de utilizare

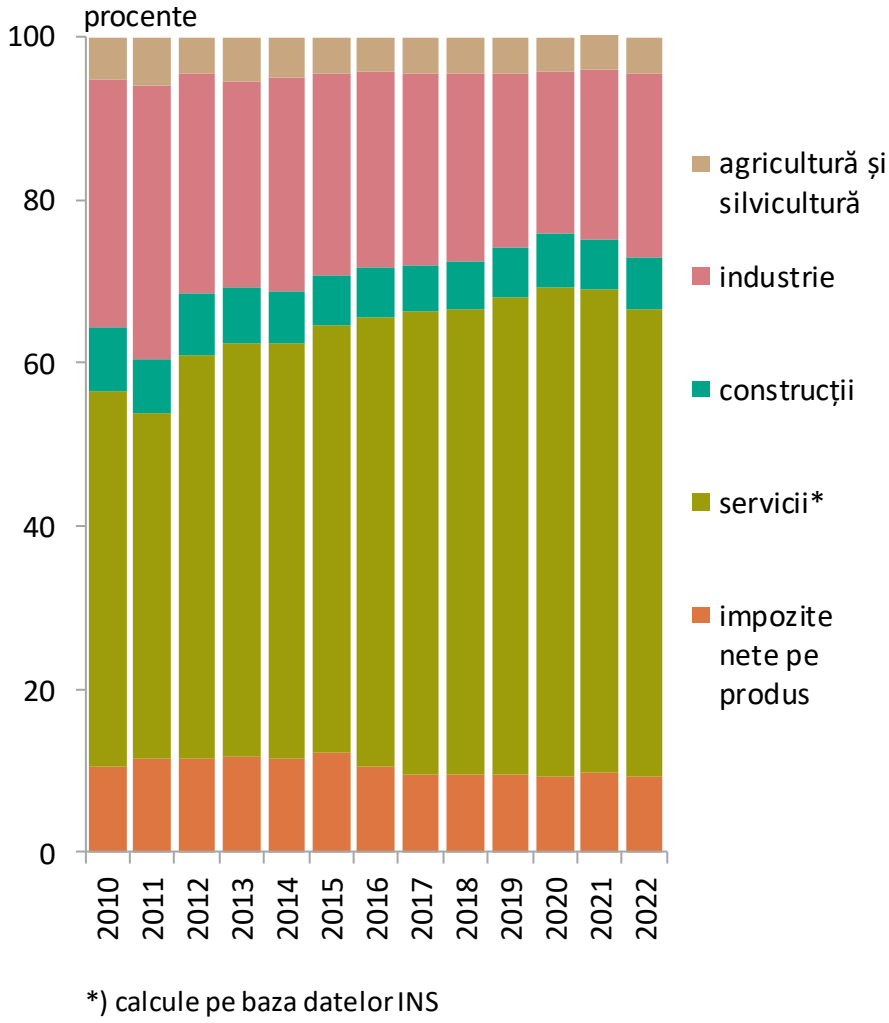

Contribuția componentelor cererii la dinamica anuală a PIB

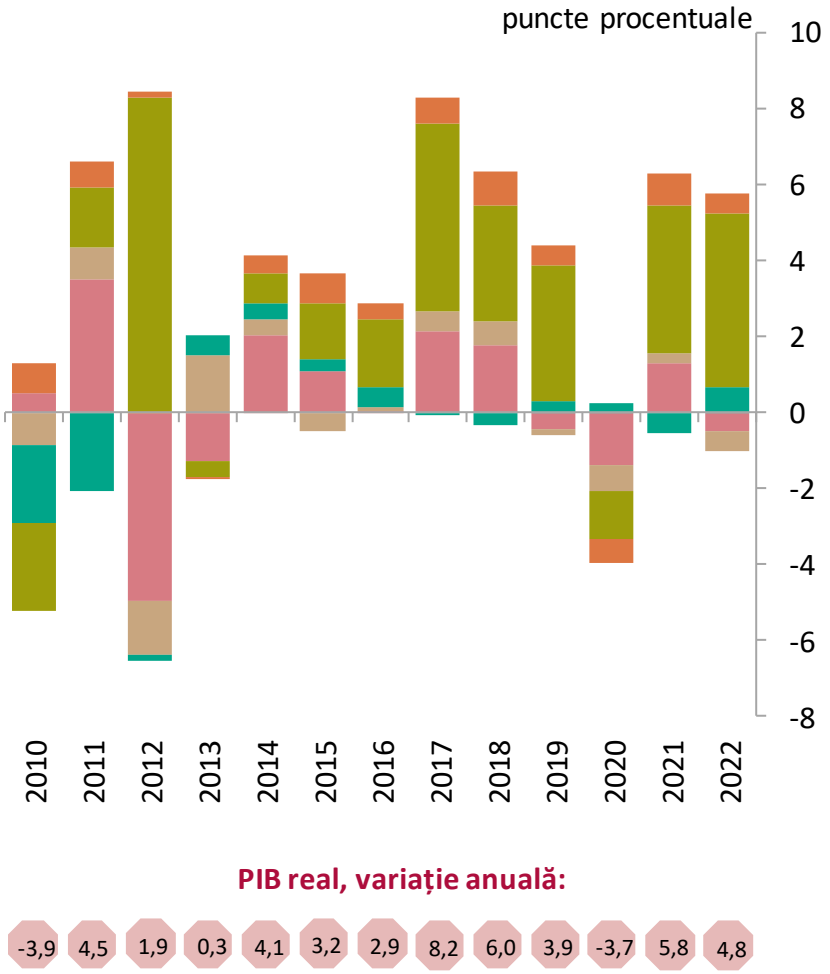
Sursa: Institutul Național de Statistică, Banca Națională a României

Structura PIB pe elemente de formare

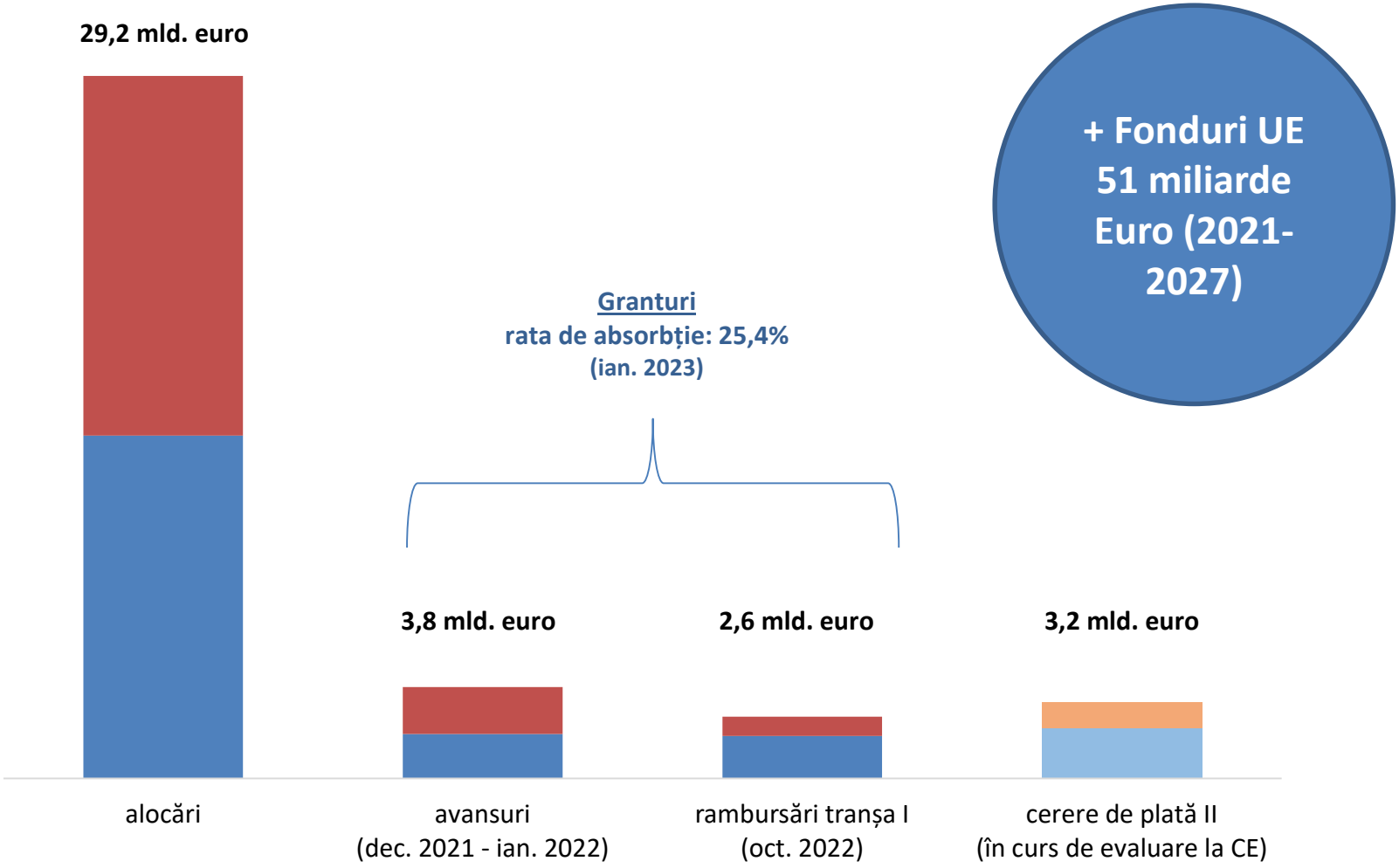
*) calcule pe baza datelor INS

Contribuția componentelor ofertei la dinamica anuală a PIB

Sursa: Institutul Național de Statistică, Banca Națională a României

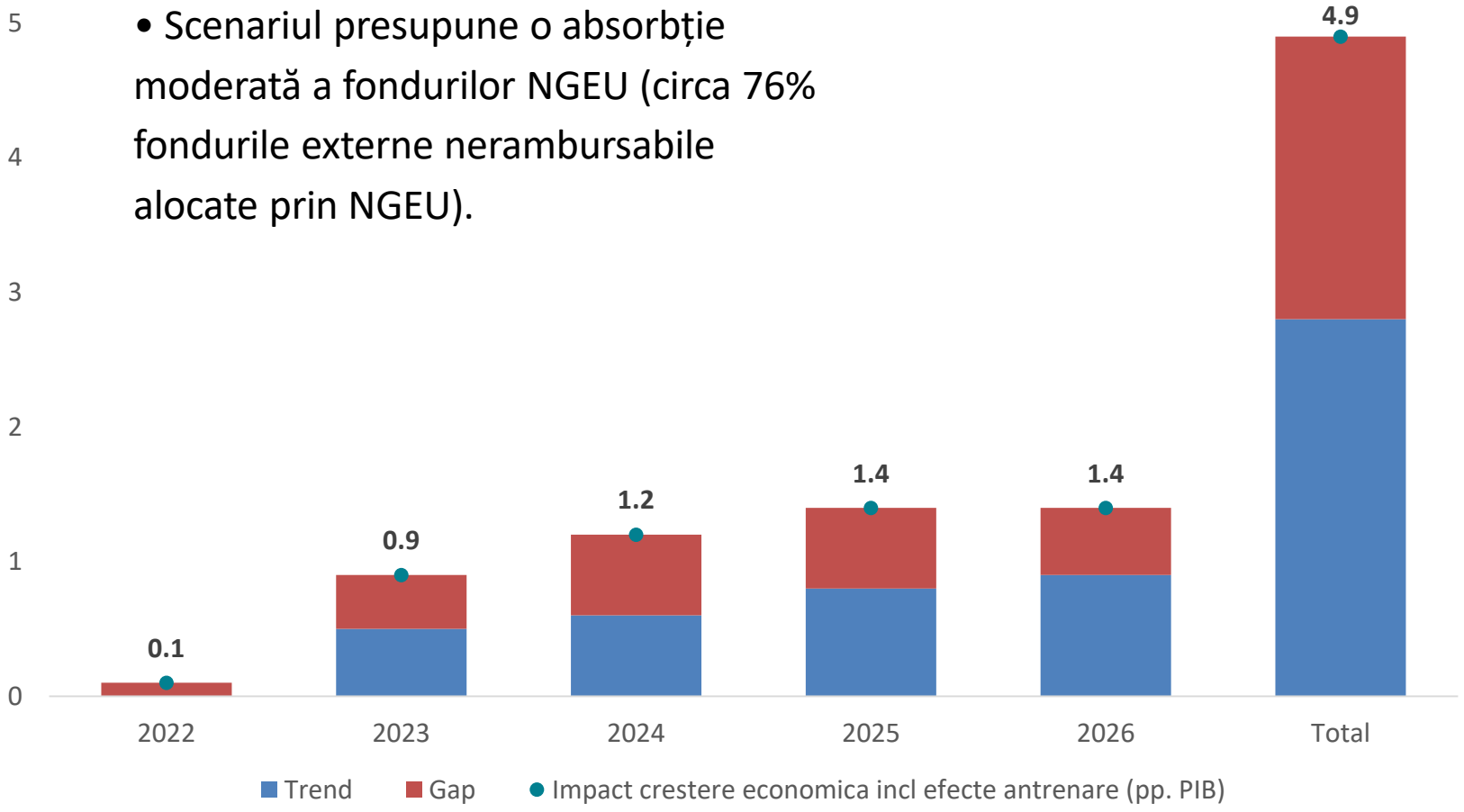
România: Finanțare europeană în cadrul PNRR

Sursa: MIPE, CE

Impactul fondurilor NGEU asupra economiei

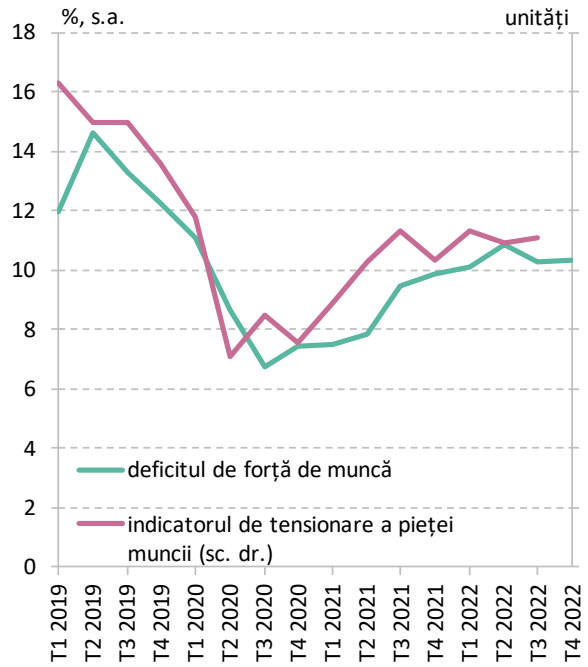
- Scenariul presupune o absorbție moderată a fondurilor NGEU (circa 76% fondurile externe nerambursabile alocate prin NGEU).

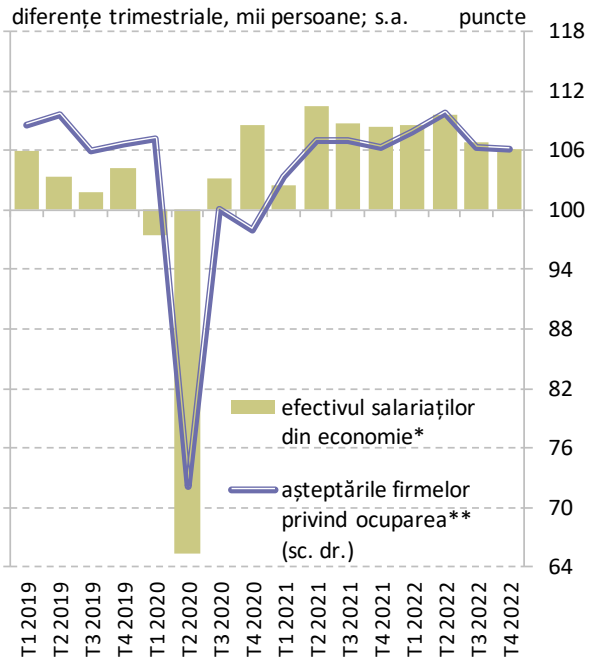
Sursa: Evaluari BNR

Atenuare a gradului de tensionare a pieței muncii. Costuri mai mari cu forța de muncă, pe fondul majorării salariilor, dar și al diminuării câștigurilor de productivitate

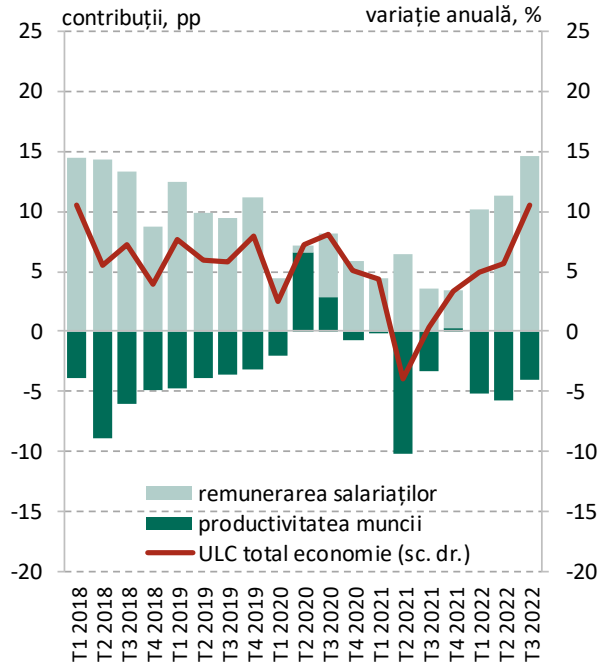
Gradul de tensionare a pieței muncii

Numărul de salariați

Costurile unitare cu forța de muncă

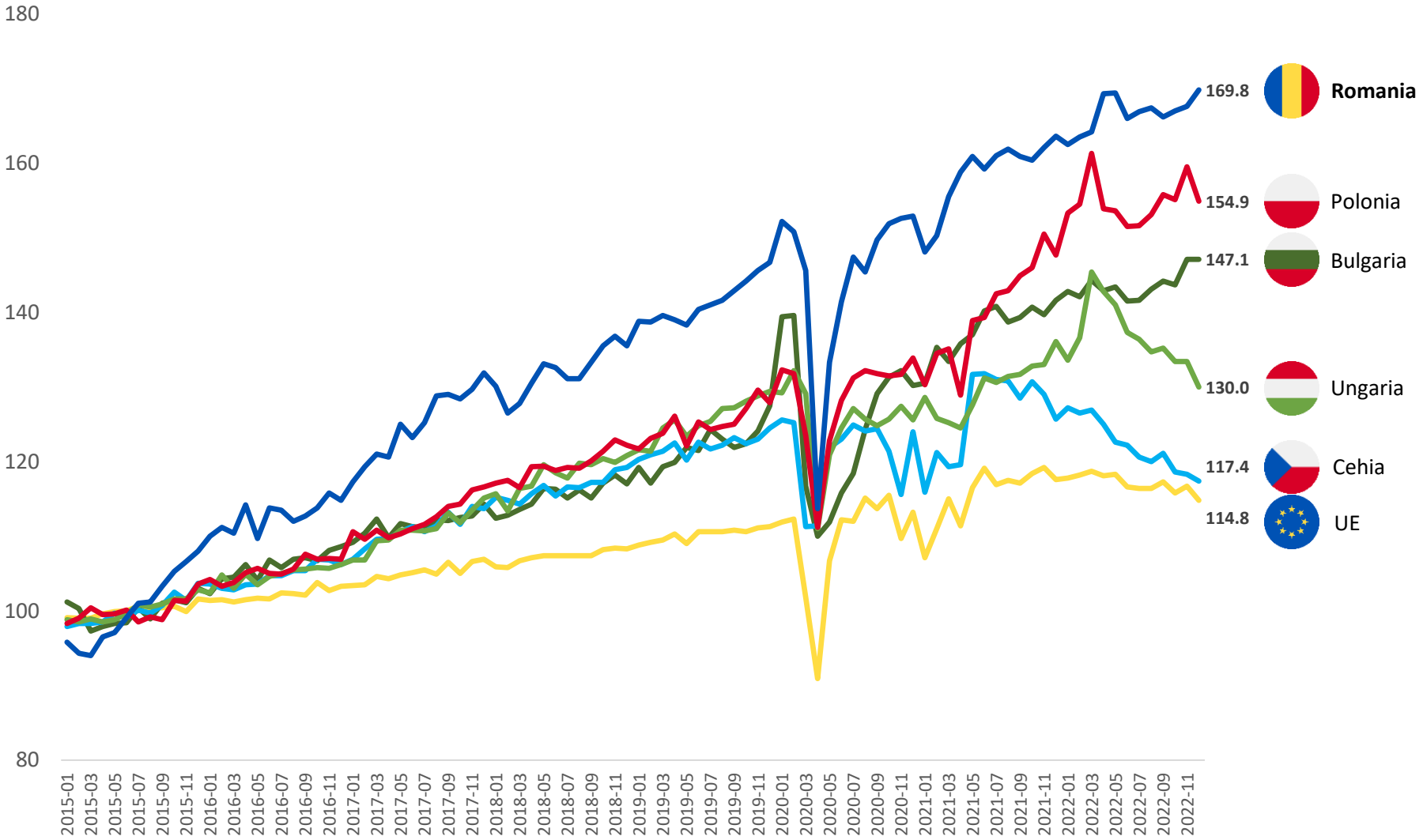
*) oct.-nov. pentru T4 2022

**) oct. 2022 – ian. 2023 pentru T4 2022

Notă: Indicatorul de tensionare a pieței muncii este calculat ca raport între rata locurilor de muncă vacante și rata șomajului BIM.
Deficitul de forță de muncă se referă la procentul companiilor care percep că dificultatea de a găsi forță de muncă reprezintă un factor care le limitează activitatea economică.

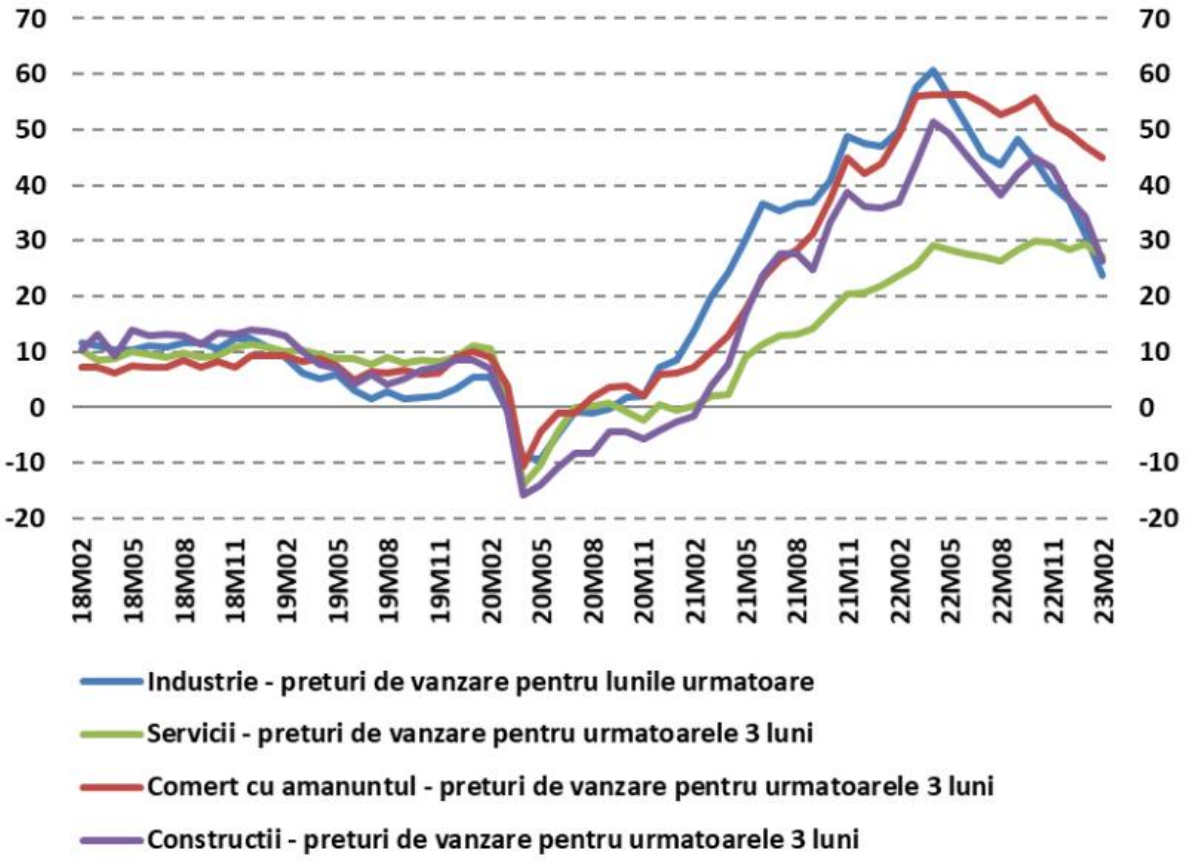
Sursa: INS, Eurostat, CE-DG ECFIN, calcule și estimări BNR

Piața de retail din România are cel mai alert ritm de creștere din CEE

Sursa: Eurostat *Indicele valoric al cifrei de afaceri din retail. 2015=100*

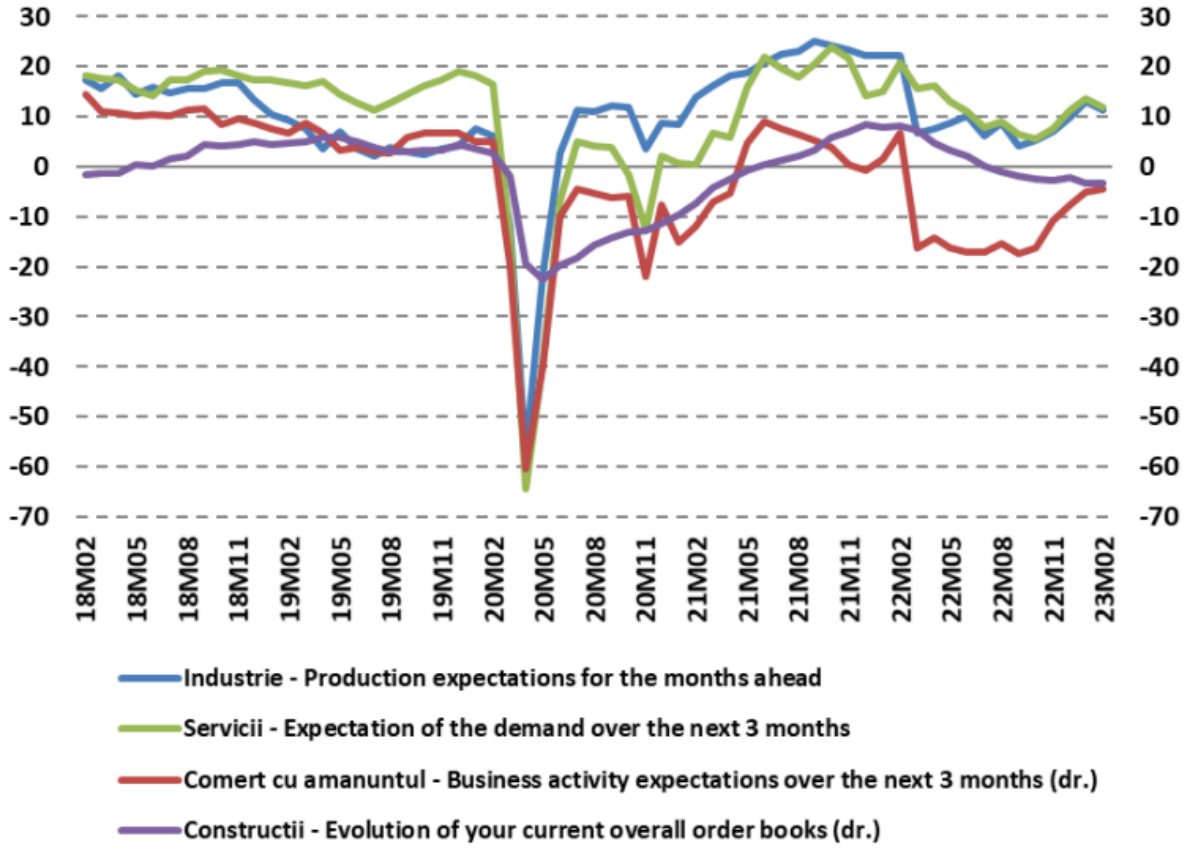
Așteptările de inflație ale producătorilor din zona euro

- Semnale de temperare a anticipațiilor producătorilor privind dinamica prețurilor de vânzare.

Sursa: DG ECFIN

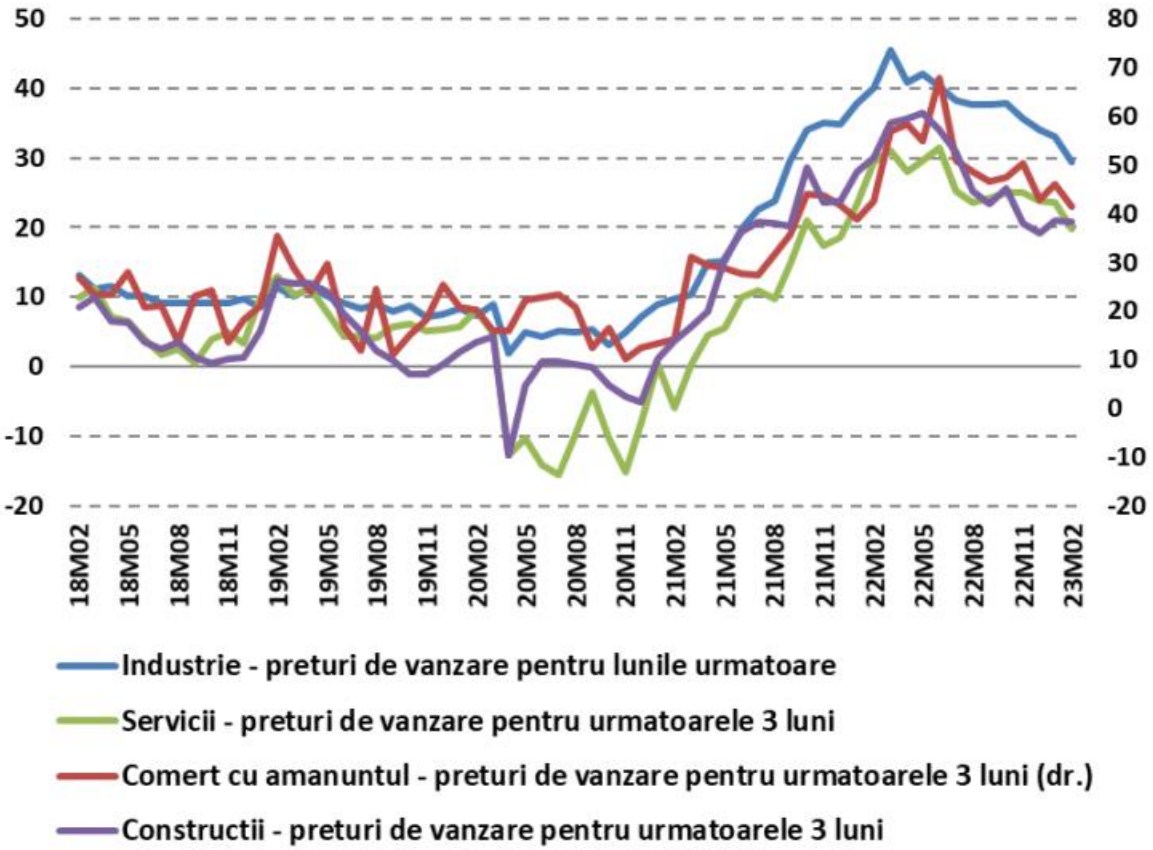
Așteptările producătorilor privind activitatea economică

- Îmbunătățirea anticipațiilor producătorilor privind activitatea în sectoarele industrie, servicii și comerț;
- În sectorul construcțiilor perspectiva se menține pesimistă.

Sursa: DG ECFIN

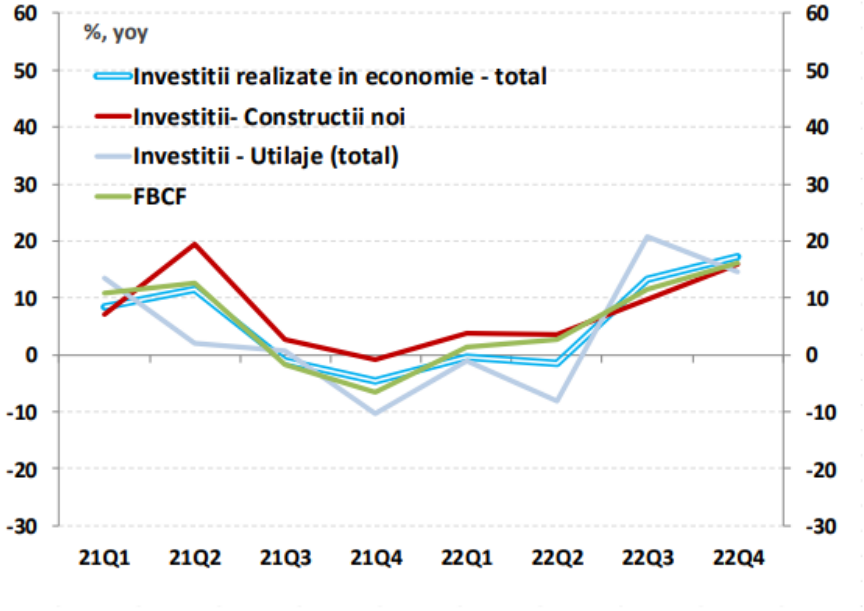
Așteptările de inflație ale producătorilor locali

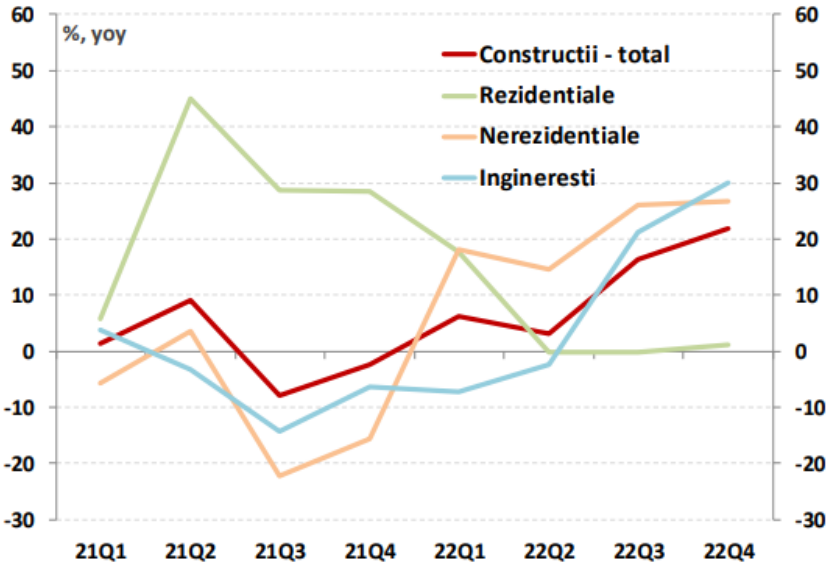

- Semnale clare ale temperării anticipațiilor producătorilor privind dinamica prețurilor;
- Pe ansamblul ultimului an, scăderi în toate sectoarele.

Sursa: DG ECFIN

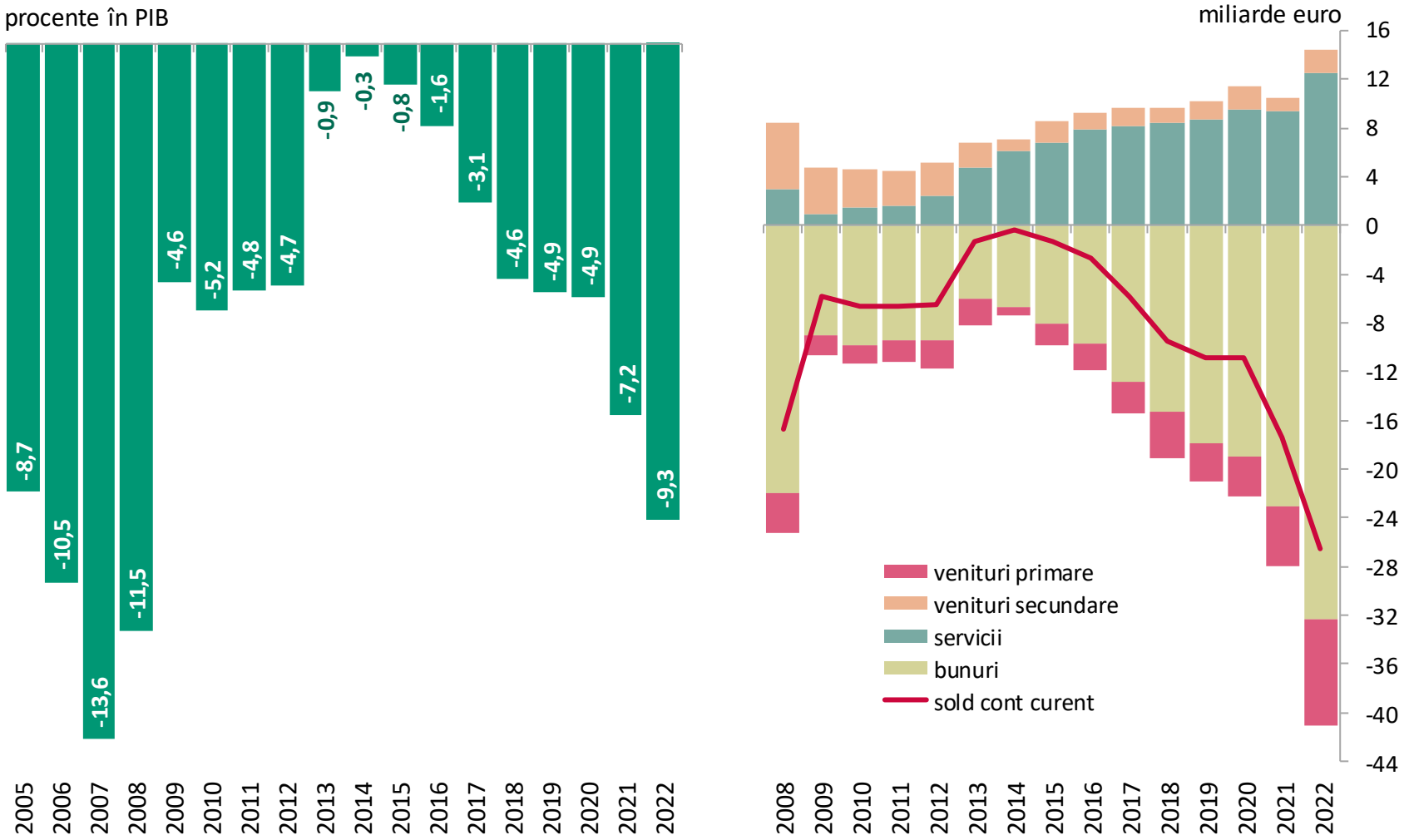
Creșterea anuală a FBCF din T4 2022 (16,2%) reflectă evoluția investițiilor nete realizate în economie

• În T4 2022, investițiile realizate în economie au continuat trendul ascendent, înregistrând o rată de creștere ridicată (16,2 %, în termeni anuali). În structură, evoluția este rezultatul accelerării dinamicii Construcțiilor (în principal pe seama componentei inginerești) și a componentei Alte cheltuieli (ce a înregistrat o creștere de aproape 30 % în ultimul trimestru al anului 2022), în vreme ce componenta Utilaje și-a temperat ușor ritmul de creștere.

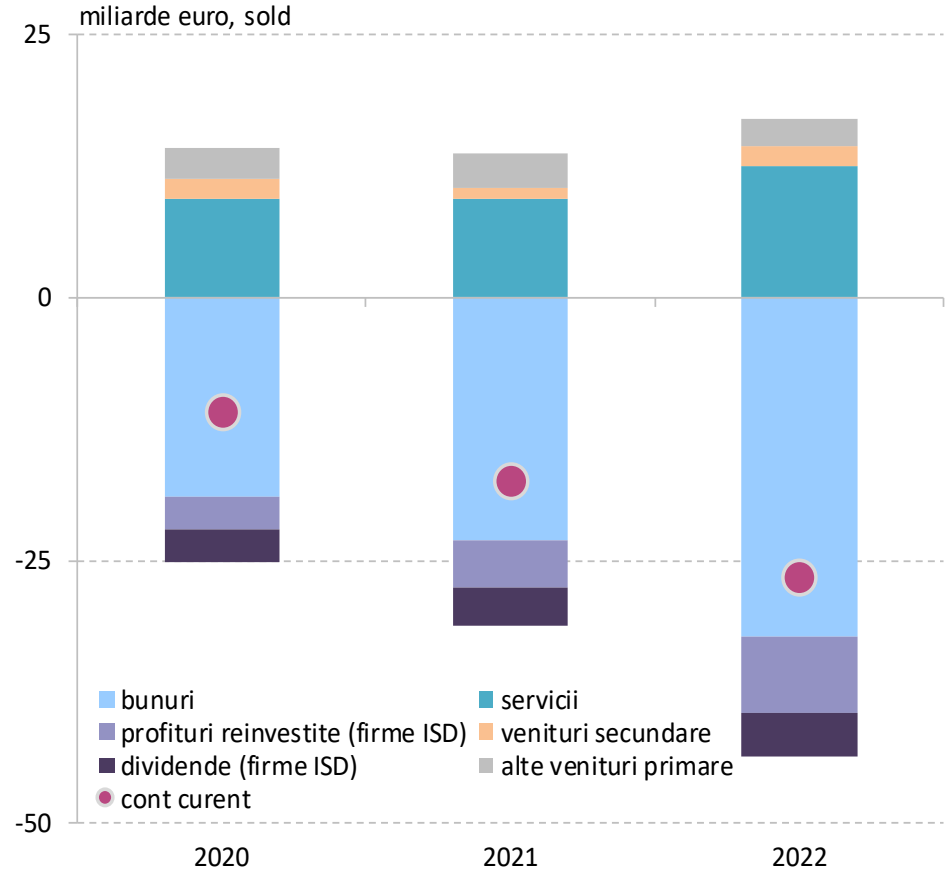
Soldul contului curent

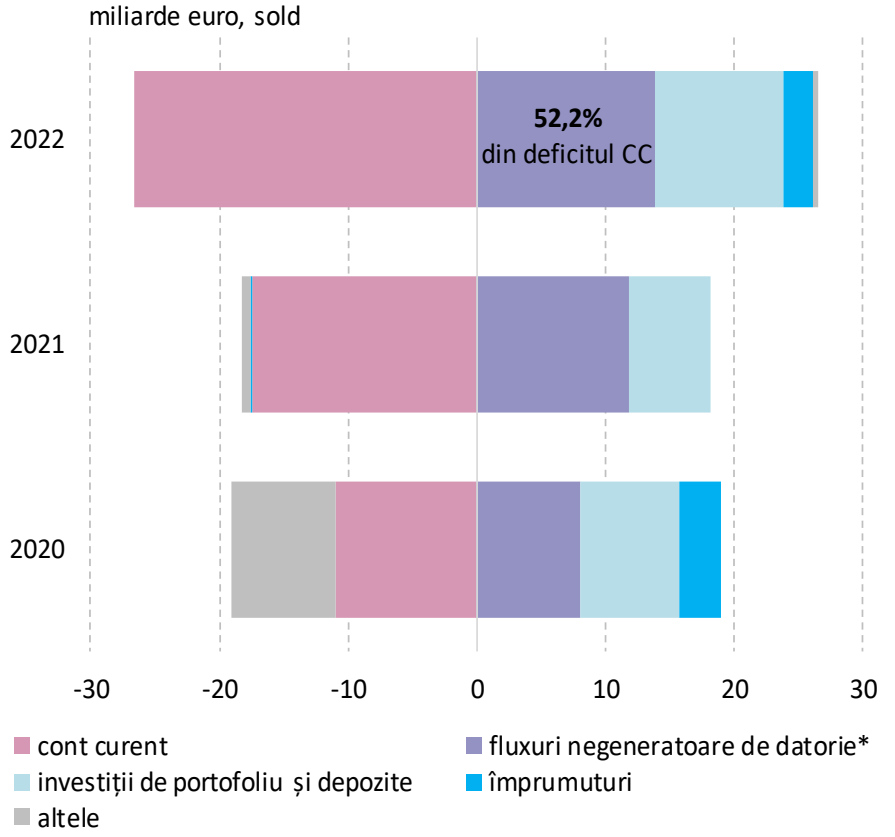
Sursa: Institutul Naţional de Statistică, Banca Naţională a României

Accentuare a dezechilibrului extern, în principal pe seama deteriorării balanței bunurilor și a creșterii consistente a profiturilor reinvestite

Cont curent

Finanțarea contului curent

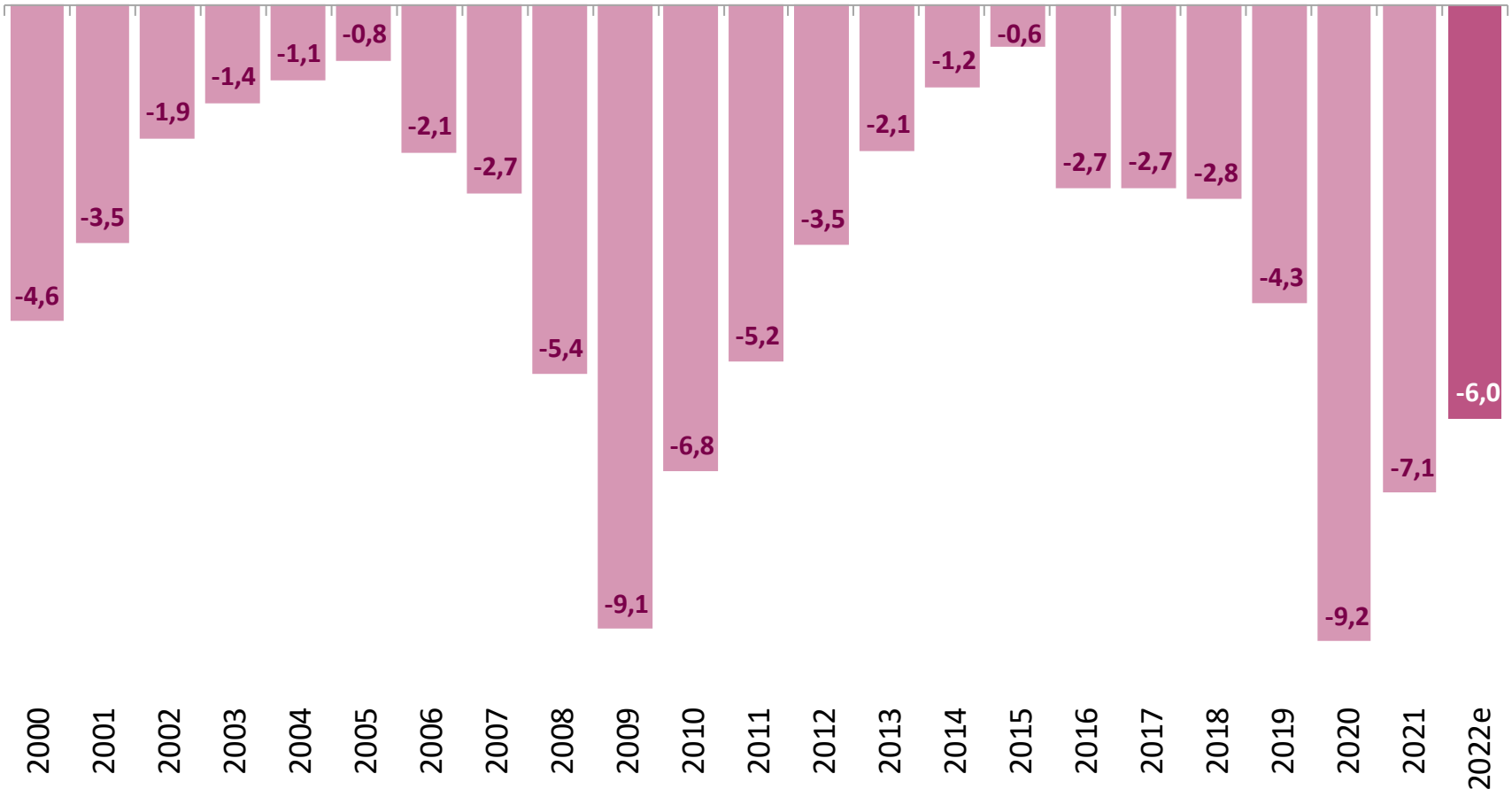
*) participații la capital (firme ISD) și cont de capital (absorbție de fonduri europene)
„+" intrări / „-" ieșiri de capital

Sursa: INS, BNR

Deficitul fiscal

(conform metodologiei SEC 2010)

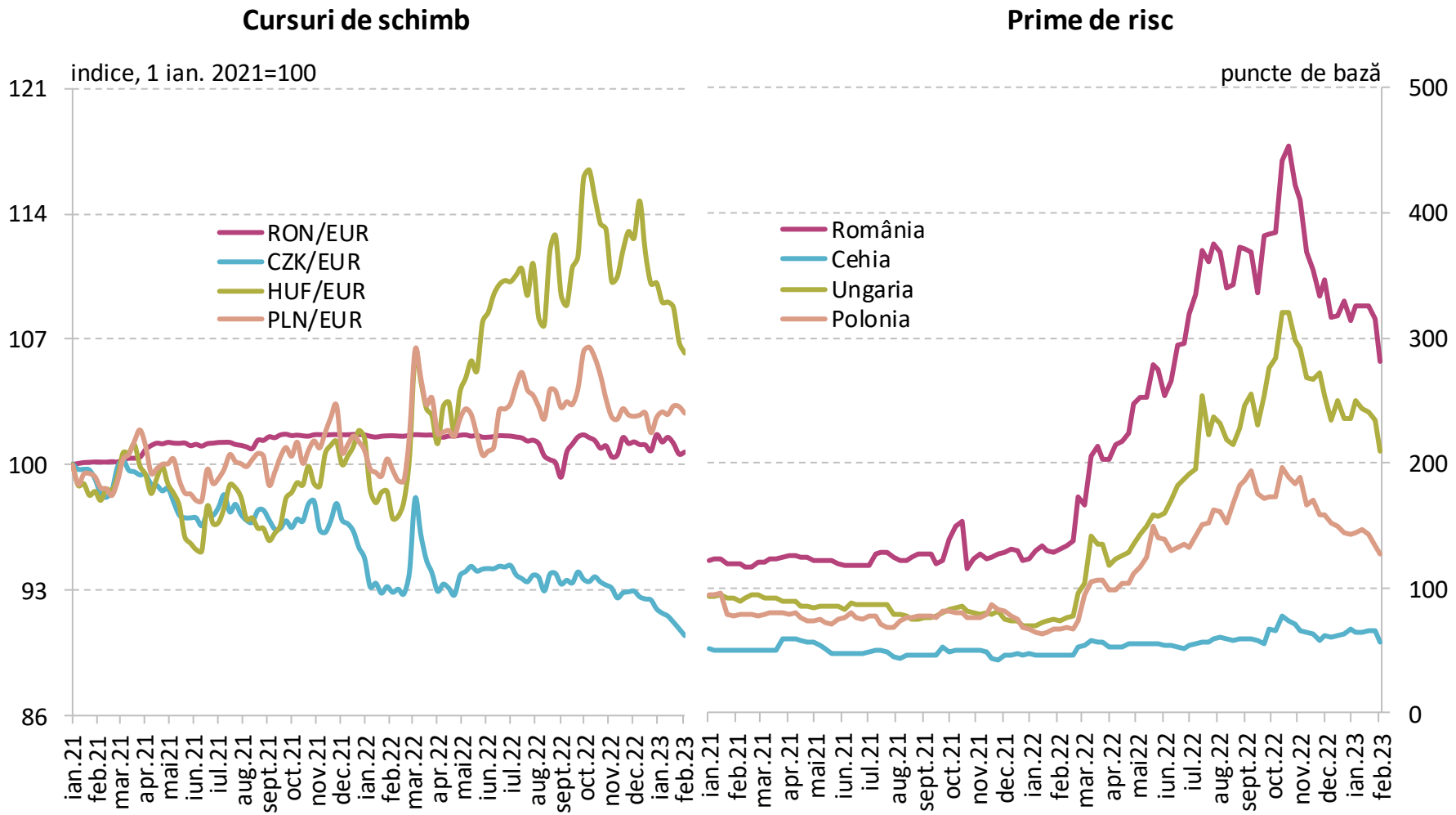
procente în PIB

e) estimare; notificare EDP, octombrie 2022

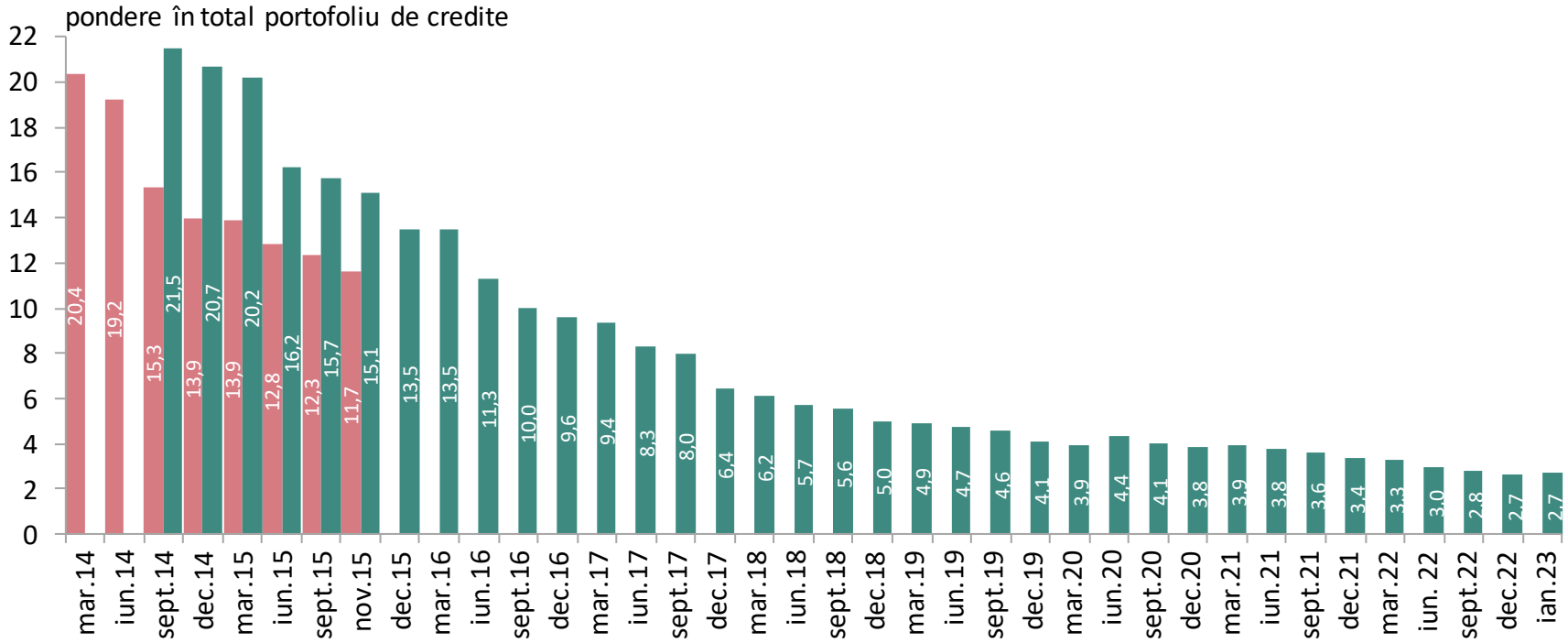
Sursa: Eurostat, Ministerul Finanţelor, Institutul Naţional de Statistică

Cursul de schimb față de euro al leului și al monedelor din regiune (coroană cehă, forint, zlot)

Sursa: BCE, Bloomberg

Evoluția creditelor neperformante

Indicator calculat pe baza raportărilor prudențiale transmise de toate băncile (atât cele care determină cerința minimă de fonduri proprii pentru riscul de credit prin intermediul abordării standard, cât și cele care utilizează modele interne) pentru creditele neperformante (credite care înregistrează un serviciu al datoriei mai mare de 90 de zile și/sau pentru care s-au inițiat proceduri judiciare).

Indicator definit de ABE, determinat ca raport între **a) total expuneri neperformante reprezentate de credite și avansuri** (caz în care expunerile neperformante sunt definite ca expunerile care îndeplinesc oricare din următoarele criterii: (i) sunt expuneri semnificative cu scadența depășită cu peste 90 de zile și/sau (ii) se consideră că, în lipsa executării garanției reale, este improbabil ca debitorul să își achite integral obligațiile din credite, indiferent de existența oricărei sume restante sau numărul de zile de întârziere de plată) și **b) total expuneri reprezentate de credite și avansuri**.

În luna iunie 2015 a intervenit o modificare a normelor metodologice privind întocmirea situațiilor financiare FINREP la nivel individual constând în includerea în formularul de raportare a expunerilor neperformante a soldurilor în numerar la banca centrală și a altor depozite la vedere la instituțiile de credit.

Sursa: Banca Naţională a României

Deceniul ce vine va fi diferit de cel ce a trecut…

…factori structurali fiind in spate…..

- **Razboiul este inflationist**
- **Protectionismul este inflationist**
- **Inverzirea este inflationista**
- **Demografia poate fi…**
- **Sugrumarea liberalismului este…**
- **Dezindustrializarea poate fi….**
- **Revenirea Chinei in pietele globale este….**
- **Lanturilor de aprovizionare reziliente sunt…..**
- **Nearshoring&friendshoring….**
- **Bipolarismul geopolitic….**
- **Deficitele fiscale…..**

Mulțumesc!

Urmăriți-mă pe:

facebook.com/CristianIPopaCFA

linkedin.com/in/CristianIPopaCFA

SCAN ME